

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

297/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb.,
o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně
souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: min. práce a soc. věcí
Doručeno poslancům: 3. září 2014 v 22:59

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2014,

kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 141/2012 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb. a zákona č. 313/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 6 odst. 1 se slova „je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P“ nahrazují slovy „má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P““.
2. V § 34a odst. 1 písmeno b) zní:
„b) datum narození,“.
3. V § 34a odst. 1 se na konci textu písmene h) doplňují slova „ , pokud osoba o označení průkazu tímto symbolem požádá při podání žádosti o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením nebo při podání žádosti o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením“.
4. V § 34a odst. 2 úvodní části ustanovení se za slova „zdravotním postižením“ vkládají slova „jako veřejné listiny“.
5. V § 34a odst. 2 písm. d) se na konci bodu 3 slovo „nebo“ zrušuje.
6. V § 34a odst. 2 se na konci písmene d) tečka nahrazuje slovem „ , nebo“ a doplňuje se bod 5, který zní:
„5. bylo rozhodnuto o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením nebo o zániku nároku na tento průkaz.“.

7. V § 35 odst. 3 větě první se slova „zdravotního stavu a“ zrušují.

8. V § 35 odstavec 5 zní:

„(5) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením vzniká nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu platnosti výsledku posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o průkaz; platnost tohoto výsledku posouzení může být časově omezena nebo je bez časového omezení. Doba trvání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je součástí výroku rozhodnutí o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.“.

9. V § 35 odst. 6 větě první se slova „právní moci rozhodnutí“ zrušují.

10. V § 35 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Současně s vydáním průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 6 krajská pobočka Úřadu práce určí dobu platnosti tohoto průkazu jako veřejné listiny. Doba platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny je nejvýše 5 let u osob do 18 let věku a nejvýše 10 let u osob starších 18 let věku; tato doba nemůže být delší, než je doba, po kterou trvá nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle odstavce 5. Stanovením doby platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny není dotčeno trvání nároku na tento průkaz podle odstavce 5. Doba platnosti průkazu se zaznamená do spisu.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

11. V § 38 odst. 8 se věty druhá a třetí zrušují.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená podle § 38 odst. 8 zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2015, se dokončí podle zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2015.
2. Osoby, které jsou ke dni 1. ledna 2015 držiteli platného průkazu mimořádných výhod vydaného podle předpisů účinných přede dnem 1. ledna 2012, mají ode dne 1. ledna 2015 nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2014, a to

- a) na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“, jde-li o držitele průkazu mimořádných výhod osvědčujícího mimořádné výhody I. stupně,
- b) na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“, jde-li o držitele průkazu mimořádných výhod osvědčujícího mimořádné výhody II. stupně,
- c) na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“, jde-li o držitele průkazu mimořádných výhod osvědčujícího mimořádné výhody III. stupně.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu, na kterou byly přiznány mimořádné výhody, není-li dále stanoveno jinak; stanovením doby platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny není trvání nároku na tento průkaz dotčeno. Nelze-li prokázat dobu, na kterou byly přiznány mimořádné výhody, nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu platnosti průkazu mimořádných výhod.

- 3. Osoby, které jsou ke dni 1. ledna 2015 držiteli platného průkazu osoby se zdravotním postižením vydaného podle § 34 nebo § 35 zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2014, mají ode dne 1. ledna 2015 nárok na stejný druh průkazu osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2014. Nárok na takto vydaný průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu, na kterou byl přiznán nárok na předchozí průkaz; stanovením doby platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny není trvání nároku na tento průkaz dotčeno.
- 4. Symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé se na průkazech osoby se zdravotním postižením vydaných podle bodů 2 a 3 uvede, jen pokud o to držitel průkazu požádá.
- 5. Osobám, které jsou poživateli příspěvku na mobilitu, zašle příslušná krajská pobočka Úřadu práce do 30 dnů ode dne vyhlášení tohoto zákona písemnou výzvu k prokázání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodů 2 a 3, s informací o způsobu prokázání tohoto nároku a informací o uvedení nebo doložení dalších skutečností nezbytných pro vydání průkazu osoby se zdravotním postižením. Výzva se doručuje do vlastních rukou.
- 6. Osoby, které nejsou poživateli příspěvku na mobilitu, uplatní nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodů 2 a 3 podáním žádosti u příslušné krajské pobočky Úřadu práce na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí.
- 7. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodů 2 a 3 je osoba povinna uplatnit a prokázat nejpozději do 31. prosince 2015, jinak tento nárok zaniká.

8. O nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodů 2 a 3 se řízení nevede. Vydání průkazu se pouze zaznamená do spisu.
9. Má-li krajská pobočka Úřadu práce důvodnou pochybnost o pravosti nebo platnosti dokladů, kterými osoba prokazuje nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodů 2 a 3, zahájí krajská pobočka Úřadu práce řízení z moci úřední o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.
10. Pokud osoba v souvislosti s vydáním průkazu osoby se zdravotním postižením podle bodu 2 požádá, aby byl na průkazu uveden symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé, a oprávněnost označení tímto symbolem nelze prokázat, okresní správa sociálního zabezpečení na základě žádosti krajské pobočky Úřadu práce posoudí, zda jde o osobu s některým z těchto zdravotních postižení. Vzniknou-li v souvislosti s tímto posouzením důvodné pochybnosti, zda osoba splňuje podmínku nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením podle bodu 2, nárok na tento průkaz trvá nejdéle 1 rok. Současně krajská pobočka Úřadu práce zahájí řízení z moci úřední o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou ustanovení čl. II bodu 5, které nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část

Předloženým návrhem zákona se stanoví postup při výměně průkazů vydaných osobám se zdravotním postižením podle různých právních předpisů účinných před 1. 1. 2014, jejichž platnost končí nejpozději dnem 31. 12. 2015.

V rámci sociální reformy byl zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (dále jen zákon č. 329/2011 Sb.), zrušen institut mimořádných výhod. Průkazy osvědčující stupeň mimořádných výhod byly tímto zákonem ponechány v platnosti, nejdéle však do konce roku 2015.

Současně byl zákonem č. 329/2011 Sb. zaveden průkaz osoby se zdravotním postižením (dále jen POZP). V letech 2012 a 2013 byl POZP poskytován buď „automaticky“ k dávce (příspěvku na péči, příspěvku na mobilitu) anebo na základě správního řízení, a to osobám závislým na péči jiné fyzické osoby nebo osobám neschopným zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

Od 1. 1. 2014 lze POZP získat pouze na základě správního řízení, včetně posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem okresní správy sociálního zabezpečení. Podmínky nároku na POZP se značně přiblížily podmínkám nároku na mimořádné výhody.

V roce 2011 byl podle Statistické ročenky z oblasti práce a sociálních věcí (MPSV) počet držitelů průkazu mimořádných výhod následující: celkem 454 525, z toho TP 90 765, ZTP 272 478, ZTP/P 13 863.

Řada držitelů průkazu mimořádných výhod spadajících do výše uvedených více než 450 000 osob získala po roce 2012 nárok na POZP, u některých došlo ke změně zdravotního stavu (jeho zlepšení v důsledku léčby), jiní naopak zemřeli. Stále zůstává početná skupina držitelů průkazu mimořádných výhod, jejichž platnost končí 31. 12. 2015. Aby tyto osoby mohly po roce 2015 využívat benefity navázané na průkaz, musejí být držiteli POZP.

Podle současné právní úpravy (§ 38 odst. 8 zákona č. 329/2011 Sb.) krajská pobočka Úřadu práce před uplynutím platnosti průkazu mimořádných výhod zahájí řízení z moci úřední. V tomto řízení na základě posouzení zdravotního stavu rozhodne o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.

Předloženou právní úpravou se navrhuje zjednodušený postup. Jejím cílem je umožnit v zásadě automatické překlopení nároku z průkazu mimořádných výhod nebo POZP vydaného podle předpisů účinných v letech 2012 – 2013 na POZP podle podmínek účinných od 1. 1. 2014, aniž by byl posuzován zdravotní stav osob posudkovými lékaři okresní správy sociálního zabezpečení. Nárok přechází na stejný druh průkazu (TP, ZTP nebo ZTP/P). Rovněž je respektována skutečnost, zda původní nárok na průkaz mimořádných výhod nebo POZP byl časově omezen či nikoli. Přechod nároku ani vydání POZP nepodléhá správnímu řízení, avšak osoby budou muset přechod nároku prokázat nejpozději do konce roku 2015. Pokud tak neučiní, nárok nepřejde. Krajským pobočkám Úřadu práce se ukládá povinnost vyzývat ve věci přechodu nároku příjemce příspěvku na mobilitu. Krajské pobočky Úřadu práce mohou kontaktovat pouze osoby - držitele průkazu, o kterých mají prokazatelné informace, tj. poživatele příspěvku na mobilitu. Ostatní držitelé budou muset o přechod nároku požádat.

Další navrhované změny se týkají zejména příspěvku na mobilitu. Nárok na příspěvek na mobilitu nebude navázán na faktické držitelství průkazu, ale na nárok na průkaz. Návrh umožní flexibilnější (dřívější) přiznání příspěvku na mobilitu.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, slučitelnost s právními akty EU

K návrhu zákona se vztahuje Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, která vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 28. října 2009 a na základě článku 10 Ústavy se stala po svém vyhlášení dne 12. února 2010 součástí právního řádu České republiky (č. 10/2010 Sb. m. s.). Tato úmluva byla rovněž přijata Evropskou unií rozhodnutím Rady 2010/48/ES.

V širších souvislostech se návrhu dotýká také směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob při zpracování osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

Návrhem zákona není do právního řádu České republiky implementováno právo EU a návrh zákona není s právem EU v rozporu.

Finanční dopady

Pokud jde o dopady na státní rozpočet a veřejné rozpočty, nelze odhadnout, kolik držitelů průkazu mimořádných výhod nebo POZP podle úpravy let 2012 – 2013, by nesplnilo

podmínky nároku na POZP, které platí od počátku letošního roku. Nelze tak vyčíslit náklady, které jsou se změnou spojeny. Ze sdělení České správy sociálního zabezpečení vyplývá, že přijetí navrhované úpravy pro ni znamená, že nebude muset požadovat navýšení mzdových nákladů a nákladů spojených s úhradou zdravotních výkonů ve výši více než 75 mil. Kč, což by činila, kdyby navrhovaná úprava přijata nebyla. Pokud navrhovaná právní úprava vyvolá dodatečné výdaje státního rozpočtu, budou tyto výdaje hrazeny v rámci schválených výdajových limitů kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Dopady na zákaz diskriminace

Navrhovaná úprava neobsahuje žádná ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci.

Sociální dopady

Navrhovaná úprava bude mít pozitivní dopady na osoby se zdravotním postižením, případně na jejich rodiny, ostatní sociální dopady (například na národnostní menšiny) jsou neutrální.

Vliv na otázku ochrany soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava nezakládá nové zpracování osobních údajů. Z důvodu ochrany osobních údajů se navrhuje, aby na průkazu osoby se zdravotním postižením nebylo uváděno rodné číslo, ale jen datum narození.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava neobsahuje žádná korupční rizika.

Dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nesouvisí s problematikou ochrany životního prostředí a nemá na něj vliv.

Dopady na podnikatelské prostředí

Návrh zákona nebude mít negativní dopady na podnikatelské prostředí.

Z důvodu naléhavosti přijetí právní úpravy se podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, navrhuje, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1:

Podle současné právní úpravy má nárok na příspěvek na mobilitu - při splnění dalších podmínek – osoba, která je držitelem POZP ZTP nebo ZTP/P. Navrhuje se nevázat nárok na příspěvek na mobilitu na faktické držitelství některého z uvedených průkazů, ale na nárok na průkaz. Tato úprava je pro poživatele příspěvku na mobilitu výhodnější, protože umožňuje dřívější přiznání tohoto příspěvku. Podle § 35 odst. 5 zákona může být nárok na POZP přiznán nejdříve ode dne zahájení řízení o přiznání průkazu. Nárok na průkaz lze proto přiznat zpětně od data zahájení řízení o průkazu, kdežto držitelem průkazu se osoba stává až faktickým vydáním průkazu po právní moci rozhodnutí o přiznání průkazu. Ode dne vzniku nároku na průkaz bude přiznán i nárok na příspěvek na mobilitu, pokud budou k tomuto dni splněny i další podmínky nároku.

K bodu 2:

Z důvodu ochrany osobních údajů se navrhuje, aby na průkazu osoby se zdravotním postižením nebylo uváděno rodné číslo, ale jen datum narození.

K bodu 3:

Na základě žádosti některých organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením, zejména zástupců osob se sluchovým postižením, se navrhuje, aby symboly označující některé druhy zdravotního postižení, byly na POZP uvedeny jen v případě, kdy držitel průkazu o uvedení těchto symbolů požádá při podání žádosti o přiznání průkazu nebo žádosti o jeho změnu.

K bodům 4, 8 a 10:

Cílem navrhované úpravy je jednoznačně odlišit dobu trvání nároku na POZP a dobu platnosti průkazu – jako dokladu, veřejné listiny. Doba trvání nároku na průkaz závisí na době platnosti posudku o zdravotním stavu držitele průkazu. Tato doba může být podle povahy a závažnosti zdravotního postižení časově omezená, popřípadě může být vydán posudek bez časového omezení platnosti. Doba platnosti průkazu jako veřejné listiny se určí v rámci doby trvání nároku na průkaz, nemůže být delší než tato doba. Tato úprava je pro držitele průkazu příznivá, neboť pokud skončí doba platnosti průkazu, avšak nárok na průkaz trvá, dojde pouze k výměně průkazu, nevede se řízení ani se znovu neposuzuje zdravotní stav. Uvedenou úpravou dojde k odstranění výkladových nejasností současné právní úpravy v praxi.

K bodům 5 a 6:

Ustanovení, které upravuje výčet důvodů, pro které krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o neplatnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny, se navrhuje rozšířit také o případy, kdy krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením (tj. o nároku na jiný druh průkazu), popřípadě o zániku nároku na průkaz. Cílem tohoto ustanovení je zabránit možnému zneužívání průkazu, na který již osoba nemá nárok.

K bodu 7:

Ustanovení se upřesňuje s ohledem na znění § 34b odst. 1 zákona. Posouzení zdravotního stavu je nedílnou součástí každého posouzení prováděného okresní správou sociálního zabezpečení, tedy i posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o průkaz. Je proto nadbytečné zvlášť uvádět, že je posuzován zdravotní stav.

K bodu 9:

Ustanovení upravující vydání průkazu TP, ZTP nebo ZTP/P žadateli o průkaz se upřesňuje v souladu se zněním § 35 odst. 4. Podle § 35 odst. 4 se v řízení o průkazu osoby se zdravotním postižením postupuje mimo jiné i podle § 25 zákona. Podle tohoto ustanovení podání odvolání proti rozhodnutí nemá odkladný účinek, tzn., že rozhodnutí je předběžně vykonatelné. Podle současného znění § 35 odst. 6 se průkaz vydá až po právní moci rozhodnutí. Tato ustanovení budí v praxi výkladové nejasnosti, proto se navrhuje upřesnění § 35 odst. 6.

K bodu 11:

Podle přechodného ustanovení § 38 odst. 8 zákona č. 329/2011 Sb. končí platnost průkazů mimořádných výhod vydaných podle předpisů účinných před 1. lednem 2012 nejpozději dnem 31. prosince 2015. Podle tohoto ustanovení má být před skončení platnosti průkazu mimořádných výhod o dalším nároku na POZP rozhodnuto v rámci správního řízení a na základě posouzení zdravotního stavu. Vzhledem k navrhovanému přechodu nároku na POZP bez řízení a posouzení zdravotního stavu se tato úprava v § 38 odst. 8 zrušuje.

K čl. II

K bodu 1:

V souvislosti se zrušením části ustanovení § 38 odst. 8 (čl. I bod 11) se upravuje postup v řízeních, která nebyla ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně skončena.

K bodům 2 a 3:

Pro držitele průkazů mimořádných výhod vydaných podle předpisů účinných před 1. 1. 2012 a pro držitele POZP vydaných podle předpisů účinných od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013 se navrhuje přechod nároku na POZP podle předpisů účinných od 1. 1. 2014. Nárok přechází

v zásadě automaticky, na stejný druh průkazu, bez správního řízení a posuzování zdravotního stavu.

Dále se stanoví, že u osob, kterým byly mimořádné výhody přiznány na základě posouzení jejich zdravotního stavu na dobu neurčitou, přechází nárok na POZP rovněž na dobu neurčitou. U osob, kterým byly mimořádné výhody přiznány s časovým omezením, přechází nárok časově omezený, a to shodně. Časově neomezené přiznání mimořádných výhod bylo stanoveno u těch osob, u kterých nebyl předpoklad změny zdravotního stavu. U osob, u nichž byl předpoklad změny zdravotního stavu, byl nárok na mimořádné výhody časově omezen, následně měly být ověřeny podmínky.

Uvedená zásada o časové omezenosti/neomezenosti přechodu nároku platí i pro osoby s POZP podle předpisů účinných v letech 2012 – 2013. Tam, kde je neomezený nárok na POZP 2012 – 2013, přechází neomezený nárok i na POZP podle předpisů účinných od 1. 1. 2014.

Podstatná je vždy doba nároku na průkaz nikoli doba platnosti veřejné listiny.

K bodu 4:

Navrhuje se, aby označení průkazu symbolem označujícím osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé nebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé bylo založeno na projevu vůle žadatele, je tedy na bázi dobrovolnosti. Požadavek na dobrovolnost označení průkazu tzv. piktogramem vzešel od zástupců organizací osob se sluchovým postižením.

K bodu 5:

Pro zabezpečení plynulého přechodu nároku se krajským pobočkám Úřadu práce České republiky ukládá povinnost vyzývat ve věci přechodu nároku na POZP 2014 příjemce příspěvku na mobilitu (osoby pobírající příspěvek na mobilitu podle § 38 odst. 8 věty první i osoby, které pobírají příspěvek na mobilitu podle právních předpisů účinných od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013). Úřad práce České republiky může kontaktovat pouze držitele průkazu, o kterých má prokazatelné informace, tj. poživatele příspěvku na mobilitu. Výzva se doručuje do vlastních rukou kvůli právní jistotě a průkaznosti výzvy.

Vyzývaná osoba musí doložit právo na přechod nároku, podniknout další kroky k vydání průkazu (např. předložení fotografie) a projevit vůli ve vztahu k označení průkazu tzv. piktogramem.

Výzva krajské pobočky Úřadu práce bude obsahovat informaci, jakým způsobem je třeba prokázat nárok na vydání nového průkazu. Nárok lze doložit předložením platného průkazu mimořádných výhod nebo POZP podle předpisů platných v letech 2012 a 2013, případně rozhodnutím v dané věci, je-li to potřebné pro stanovení doby, na kterou nárok přechází.

K bodu 6:

Krajská pobočka Úřadu práce může v souvislosti s přechodem nároku na průkaz vyzývat pouze příjemce příspěvku na mobilitu. Ostatní osoby uplatní svůj nárok na přechod u krajské pobočky Úřadu práce na předepsaném tiskopise, neboť o nich nejsou k dispozici relevantní údaje, jenž by umožňovaly jiný postup. Nárok se prokazuje stejným způsobem jako u osob, které jsou vyzývány.

K bodu 7:

Uplatnění nároku na vydání POZP, ať už na základě výzvy krajské pobočky Úřadu práce nebo podáním žádosti, je časově omezeno dnem 31. 12. 2015. Pokud osoba v této lhůtě neuplatní nárok na vydání průkazu podle bodu 2 nebo 3, tento nárok zaniká. Pokud tato osoba bude mít poté zájem o vydání průkazu, musí podat žádost o průkaz, o které bude rozhodnuto ve správním řízení a v jehož průběhu bude posouzen zdravotní stav.

K bodu 8:

Řízení o přechodu nároku na POZP se nevede. Přechod nároku, jeho prokázání apod. je třeba s ohledem na nároky vyplývající z držitelství průkazu zaznamenat do spisu.

K bodu 9:

Nelze vyloučit ojedinělé situace, kdy pro přechod nároku na POZP budou krajské pobočky Úřadu práce předkládány veřejné listiny, u kterých bude mít důvodnou pochybnost o jejich pravosti/platnosti. Stanoví se proto postup pro tyto případy.

K bodu 10:

Průkazy mimořádných výhod nebyly oproti POZP označovány symbolem označující osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé nebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé. Zda se jedná o tuto osobu, je možné zjistit z rozhodnutí ve věci mimořádných výhod nebo z posudku o zdravotním stavu vypracovaného pro tyto účely, popřípadě pro jiné účely (například pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku).

Tam, kde takové informace chybí, požádá krajská pobočka Úřadu práce o součinnost okresní správy sociálního zabezpečení. Odhadnout počet takových případů není reálné. V kontextu celkového počtu držitelů průkazu nelze tuto skupinu osob považovat za velikostně významnou. Při hodnocení skutečnosti, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osobu hluchoslepu anebo úplně nebo prakticky nevidomou, může vzniknout pochybnost, zda osoba plní podmínky nároku na POZP 2014, stejně tak mohou získané informace nasvědčovat tomu, že plní podmínky nároku na jiný druh průkazu. Na toto zjištění je třeba reagovat. Navrhuje se, aby nárok na POZP 2014 přešel v těchto případech na časově omezenou dobu a současně s tím bylo zahájeno z moci úřední řízení o změně nároku na POZP. Tím dojde k verifikaci nároku na POZP podle předpisů účinných od 1. 1. 2014 a průkaz bude náležet pouze osobě s nárokem na něj.

K čl. III

Účinnost zákona se předpokládá dnem 1. ledna 2015, s výjimkou ustanovení o povinnosti krajské pobočky Úřadu práce zaslat výzvu příjemcům příspěvku na mobilitu k uplatnění nároku na POZP, které nabyde účinnosti dřívějším dnem.

V Praze dne 3. září 2014

předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka v.r.

ministerně práce a sociálních věcí

Mgr. Michaela Marksová v.r.

Platné znění částí zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

§ 6

Nárok na příspěvek na mobilitu

(1) Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která ~~je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P~~ **má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“**, který byl přiznán podle předpisů účinných od 1. ledna 2014, opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách⁷⁾ v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

(2) Podmínky nároku na příspěvek na mobilitu podle odstavce 1, s výjimkou podmínky opakovaného dopravování za úhradu, musí být splněny po celý kalendářní měsíc.

(3) Splnění podmínky opakovaného dopravování za úhradu prokazuje žadatel čestným prohlášením.

(4) Z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby uvedené v odstavci 1, pokud splňuje ostatní podmínky uvedené v odstavci 1. Způsob prokazování podmínky opakovaného dopravování podle odstavce 3 se v těchto případech nepoužije a postupuje se podle § 26 odst. 1 písm. b).

§ 34a

(1) Průkaz osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 1 obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení,
- ~~b) rodné číslo nebo datum narození u osob, kterým rodné číslo nebylo přiděleno,~~
- b) datum narození,**
- c) fotografii držitele průkazu,
- d) podpis držitele průkazu; podpis držitele průkazu se nevyžaduje, pokud je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou,
- e) datum vydání průkazu,
- f) označení orgánu, který průkaz vydal,
- g) dobu platnosti průkazu,

- h) označení druhu průkazu osoby se zdravotním postižením, popřípadě doplněné o symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé, **pokud osoba o označení průkazu tímto symbolem požádá při podání žádosti o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením nebo při podání žádosti o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením,**
- i) ochranné prvky.

(2) Platnost průkazu osoby se zdravotním postižením **jako veřejné listiny** končí

- a) uplynutím doby na něm vyznačené,
- b) ohlášením jeho ztráty nebo odcizení,
- c) smrtí držitele průkazu nebo prohlášením držitele průkazu za mrtvého, nebo
- d) rozhodnutím krajské pobočky Úřadu práce o neplatnosti průkazu osoby se zdravotním postižením v případě, že
 1. průkaz osoby se zdravotním postižením obsahuje neoprávněně provedené změny nebo nesprávné údaje,
 2. došlo k podstatné změně podoby držitele průkazu osoby se zdravotním postižením,
 3. průkaz osoby se zdravotním postižením je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost, ~~nebo~~
 4. držitel průkazu osoby se zdravotním postižením nesplní povinnost uvedenou v odstavci 3-, **nebo**
- 5. bylo rozhodnuto o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením nebo o zániku nároku na tento průkaz.**

(3) Žadatel o průkaz osoby se zdravotním postižením a držitel tohoto průkazu je povinen podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mu byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, je-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzván, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí. V případě nesplnění této povinnosti může být po předchozím písemném upozornění průkaz osoby se zdravotním postižením nepřiznán nebo může být rozhodnuto o odnětí tohoto průkazu.

(4) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen písemně do 8 dní ohlásit krajské pobočce Úřadu práce, která průkaz vydala, jeho ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení, popřípadě změnu údajů uvedených na průkazu. Na základě ohlášení vydá krajská pobočka Úřadu práce nový průkaz osoby se zdravotním postižením. Doba platnosti takto vydaného nového průkazu je totožná s dobou platnosti nahrazovaného průkazu; zdravotní stav se za účelem vydání tohoto průkazu znovu neposuzuje.

(5) Každý, kdo nalezne průkaz osoby se zdravotním postižením nebo má v držení takový průkaz osoby zemřelé nebo osoby prohlášené za mrtvou, je povinen jej neprodleně odevzdat kterékoliv krajské pobočce Úřadu práce. Stejnou povinnost má i držitel průkazu osoby se zdravotním postižením, který ohlásil ztrátu svého průkazu, jestliže průkaz nalezne nebo jej jinak získá zpět. Při převzetí nového průkazu osoby se zdravotním postižením je jeho držitel povinen odevzdat příslušné krajské pobočce Úřadu práce dosavadní znovu nalezený nebo jinak získaný průkaz osoby se zdravotním postižením. Krajská pobočka Úřadu práce, které je odevzdán průkaz podle věty první až třetí, je povinna odevzdat průkaz krajské pobočce Úřadu práce, která ho vydala.

(6) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen odevzdat tento průkaz příslušné krajské pobočce Úřadu práce také v případě, kdy je mu podle tohoto zákona vydán nový průkaz osoby se zdravotním postižením.

(7) Do doby vydání průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1 vydá krajská pobočka Úřadu práce dočasný průkaz osoby se zdravotním postižením v podobě stanovené vyhláškou. Tento průkaz je obsahově shodný s průkazem podle odstavce 1. Doba platnosti takto vydaného průkazu osoby se zdravotním postižením nemůže být delší než do 31. prosince 2015.

(8) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor a způsob provedení průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavců 1 a 7, požadavky na technické provedení fotografie držitele průkazu osoby se zdravotním postižením a vzor symbolů označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé.

§ 35

(1) Řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem. Řízení o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením se zahajuje též z moci úřední; podnět k řízení z moci úřední může podat také okresní správa sociálního zabezpečení, pokud na základě výsledku posouzení zdravotního stavu zjistí posudkově významné skutečnosti, které jsou rozhodné pro nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením.

(2) Žádost podle odstavce 1, kromě náležitostí podání podle správního řádu, dále obsahuje označení praktického lékaře, který registruje žadatele o průkaz osoby se zdravotním postižením.

(3) Pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením požádá krajská pobočka Úřadu práce příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení ~~zdravotního stavu~~ a schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o tento průkaz; při rozhodování o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením vychází krajská pobočka Úřadu práce z tohoto posudku. Okresní správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské

pobočce Úřadu práce stejnopis posudku; výsledek posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání nebo zamítnutí průkazu osoby se zdravotním postižením, které obdrží žadatel.

(4) Pro řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením dále platí obdobně ustanovení § 22 odst. 3 a § 24, 25 a § 26 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2.

~~(5) Jestliže krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, současně na základě výsledku posouzení zdravotního stavu žadatele rozhodne o době platnosti tohoto průkazu. Doba platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením je nejvýše 5 let u osob do 18 let věku a nejvýše 10 let u osob starších 18 let věku. Průkaz osoby se zdravotním postižením může být přiznán nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání.~~

(5) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením vzniká nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu platnosti výsledku posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o průkaz; platnost tohoto výsledku posouzení může být časově omezena nebo je bez časového omezení. Doba trvání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je součástí výroku rozhodnutí o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce vydá osobě průkaz osoby se zdravotním postižením po ~~právní moci rozhodnutí~~, předložení fotografie a zaplacení správního poplatku podle zákona o správních poplatcích²⁸). Za vydání průkazu osoby se zdravotním postižením náhradou za průkaz poškozený, zničený nebo odcizený se správní poplatek podle zákona o správních poplatcích nevybere, jestliže k poškození, zničení nebo odcizení průkazu došlo v souvislosti s násilným činem, je-li tato skutečnost doložena záznamem Policie České republiky.

(7) Současně s vydáním průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 6 krajská pobočka Úřadu práce určí dobu platnosti tohoto průkazu jako veřejné listiny. Doba platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny je nejvýše 5 let u osob do 18 let věku a nejvýše 10 let u osob starších 18 let věku; tato doba nemůže být delší, než je doba, po kterou trvá nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle odstavce 5. Stanovením doby platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny není dotčeno trvání nároku na tento průkaz podle odstavce 5. Doba platnosti průkazu se zaznamená do spisu.

~~(7)~~ **(8) Povinnost mlčenlivosti a oprávnění zaměstnanců státu podle § 31 a povinnosti státních orgánů, obcí, krajů a jiných osob podle § 32 platí obdobně i pro údaje týkající se žadatelů o průkaz osoby se zdravotním postižením.**

§ 38

Přechodná ustanovení

(8) U osob, kterým byly rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se po dobu platnosti průkazu osvědčujícího stupeň těchto mimořádných výhod, nejdéle však do 31. prosince 2015, považuje podmínka neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace stanovená v § 6 odst. 1 pro přiznání příspěvku na mobilitu za splněnou. ~~Krajská pobočka Úřadu práce zahájí před uplynutím platnosti průkazu mimořádných výhod řízení z moci úřední o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením; tím není dotčen nárok na příspěvek na mobilitu podle věty první. Krajská pobočka Úřadu práce zahájí před uplynutím doby stanovené ve větě první rovněž řízení z moci úřední o nároku na příspěvek na mobilitu pro období po skončení platnosti průkazu mimořádných výhod.~~
